

El lector podrà confegir una concepció polièdrica del savi Esteve Albert i Corp (1914-1995) a través d'aquest diccionari. L'esforç analític que ha dut Solé Camardons és significatiu, atès que ha hagut de desgranar els elements que defineixen la trajectòria de l'autor de *Quatre boigs de Mataró*.

Les referències aportades –per mitjà de prop de quatre-centes entrades– són del tot pedagògiques perquè ajuden a elaborar, refer, les petges per les quals va passar Albert. Les geografies –als dos costats dels Pirineus fins al Maresme i al País Valencià–, expressió de pertinença comunitària, les idees i projectes que hi va materialitzar: el primer pessebre vivent (1955). Aquests aspectes destaquen perquè apropen al lector una biografia *viva*. De fet, Jordi Solé aconseguix apropar un protagonista *fraccionat* en totes les seves manifestacions, la qual cosa ha d'incitar a una lectura activa per a *reconstruir* una biografia personalitzada de l'homenot –mai més ben dit– de Dosrius.

El programa d'aquest assaig en forma

Dosrius

de crides és una aportació original a la *manera de fer* a fi de copsar de manera extensiva, gairebé, helicoïdal, l'extensió d'una trajectòria. I l'adequació de l'adjectiu *druida*, car com diu Solé, el valor de ser sacerdot d'una agrupació humana (celta) es projecta cap al valor d'*estel*, de traça a seguir. No, és clar, mecànicament. Em refereixo al fet que el resultat de la lectura –sigui unilineal, alfabètica o a l'atzar– d'aquest treball indica viaransys de superació, de voluntat individual, que reflecteix un sentiment i una aptitud.

Sentiment (mot que va restant minoritzat, bescantat) perquè la tasca cultural i política d'Esteve Albert s'explica a partir d'intuïcions, de capacitat de dur a terme projectes, però no pas aconduïts pel càlcul interessat dels resultats. L'obra històrica de qui havia estat militant del Front Nacional

de Catalunya tenia com a objectiu rescabalar de l'oblit imaginari, espais i marcs de referència anul·lats, ocupats, pels estats. El comunitarisme patriòtic d'Albert volia divulgar marges *suprimits* de la historicitat dels Països Catalans. No d'una altra manera, cal valorar la seva orientació occitanista.

Aptitud perquè el quefer patrimonial aportat per la sensibilitat de l'activista maresmenc mostra on són els *límits* de cadascú. I la millor manera de superar aquesta limitació és concretar ambicions, l'assoliment –o no– de les quals assenyalarà el límit d'una vida. Aptitud, doncs, com a vitalisme és el que subjau a la vida –les vides– de solitaris, la recuperació cultural dels quals ens diu que la millor història és la construïda segons un projecte intel·lectual, cívic. En aquest sentit Jordi Solé hauria de reeditar bona part dels textos inèdits d'Esteve Albert i el seu epistolari.

Recuperem tots els Esteves Alberts dels Països Catalans, car representen múltiples mates de jonc que ens expliquen i ens projecten. *

Esteve Albert
contemplant una rosa a Sant Vicenç de Montalt, l'abril de 1964 / ARXIU

DICCIONARI ESSENCIAL ESTEVE ALBERT EL PRIMER DRUIDA CATALÀ
Jordi Solé Camardons
Editorial: Voliana
Argentina, 2015
Pàgines: 327
Preu: 17 euros

Molècules com no les hem vist mai

Si hom hagués de fer un catàleg universal del món físic, molt probablement en sortiria la taula periòdica dels elements. Aquesta taula mostra tots els elements químics de l'univers ordenats segons el nombre de protons del nucli i reflecteix les seves característiques.

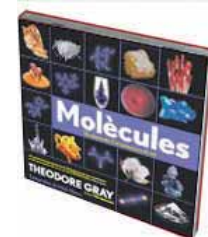
Tanmateix, la manera més habitual de trobar-los no és aïlladament sinó combinats en molècules. D'elements químics n'hi ha poc més d'un centenar, però el nombre de molècules que en resulten és virtualment infinit. Com són i com s'estructuren?

Hi ha moltes maneres de respondre a aquesta pregunta: amb fórmules químiques i representacions moleculars, sovint incomprensibles per als no especialistes; amb acurades descripcions de les seves característiques i propietats, igualment difícils de capir per qui no tingui una bona formació química; o amb textos amables carregats d'anècdotes i curiositats i excel·lents fotografies d'objectes que ens són quotidians.

Això és el que han fet Theodore Gray i Nick Mann a *Molècules. Els elements i l'arquitectura del tot*. Gray és autor de llibres

de divulgació i creador d'aplicacions per a aparells digitals relacionades amb la ciència, i Mann és fotògraf especialitzat a captar les subtileses més espectaculars dels elements i compostos naturals.

Un llibre que inspecciona, per mitjà d'històries fascinants i de sensacionals fotografies, el més interessant, essencial, útil i meravellós dels milions d'estructures químiques que componen qualsevol material del món: la mecànica del sabó, una molècula en forma de sabata, l'opi i els seus cosins, l'escorça de salze i l'aspirina, materials sintètics i sisix... *

MOLÈCULES ELS ELEMENTS I L'ARQUITECTURA DEL TOT
Theodore Gray
Fotografies: Nick Mann
Editorial: IEC / UAB / PUV
Pàgines: 240
Preu: 30 euros